

Dosarul nr. 2ra-1585/22
2-20132355-01-2ra-04112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

7 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Svetlana Ceban,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Ceban împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească” și Comitetul sindical al Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 octombrie 2020, Svetlana Ceban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească” (în continuare IMSP „CNAMUP”) și Comitetul sindical al IMSP „CNAMUP” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 1-11 vol. I).

În motivarea acțiunii a invocat că prin ordinul nr. 484/2-L din 06 august 2018 al IMSP „CNAMUP” a fost concediată din funcția de șef al Departamentului monitorizare, evaluare, integrare și statistică medicală. Însă, prin hotărârea din 22 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost anulat ordinul de nominalizat și a fost restabilită în funcția de șef al Departamentului monitorizare, evaluare, integrare și statistică medicală.

Reclamanta a indicat că la 23 ianuarie 2019, s-a adresat IMSP „CNAMUP” cu cererea nr. 01-14/176, prin care a solicitat să fie restabilită în funcție, în temeiul hotărârii din 22 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin ordinul nr. 47-p din 24 ianuarie 2019 al IMSP „CNAMUP”, adus la cunoștință la data de 24 ianuarie 2019, ora 10.40, Svetlana Ceban fost a restabilită în funcția de șef al Departamentului monitorizare, evaluare, integrare și statistică

medicală. Însă, în aceeași zi, la 24 ianuarie 2019, la ora 11.00, IMSP „CNAMUP” a emis ordinul nr. 53-p din 24 ianuarie 2019, de concediere a Svetlanei Ceban din funcția ocupată, în baza aceluiași temei ca și ordinul nr. 484/2-L din 06 august 2018.

Prin hotărârea din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a anulat ordinul nr. 53-p din 24 ianuarie 2019 al IMSP „CNAMUP” și a fost restabilită în funcția de șef al Departamentului monitorizare, evaluare, integrare și statistică medicală, cu încasarea salariului pentru absenta forțată de la serviciu, pentru perioada ianuarie 2019-09 martie 2020, și a sumei de 12200 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral. Respectiv, la 10 martie 2020, Svetlana Ceban s-a adresat IMSP „CNAMUP” cu cererea de restabilire în funcție, însă, prin răspunsul nr. 01 15/423 din 11 martie 2020, IMSP „CNAMUP” i-a comunicat că funcția respectivă a fost lichidată.

Reclamanta a invocat că, până în prezent, IMSP „CNAMUP” nu a executat hotărârea din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea restabilirii sale în funcție. Iar, la 22 iulie 2020, IMSP „CNAMUP” ilegal a emis ordinul nr. 368/5-p privind concedierea Svetlanei Ceban, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, fără a-i achita concediile medicale pentru lunile iulie – septembrie 2018 în sumă de 47 412 lei, în conformitate cu prevederile pct. 7 și pct. 8 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005.

În opinia reclamantei, ordinul nr. 368/5-p din 22 iulie 2020 al IMSP „CNAMUP” este ilegal și viciat, fiind pasibil anulării, deoarece a fost emis în condiții dolosive, în perioada stării de urgență, în lipsa acordului sindical, în temeiul unei note-informative lipsite de număr de înregistrare, dată, semnătura funcționarului public, care avea atribuții de semnare a acestei note-informative și în temeiul unui extras din procesul-verbal al ședinței Comitetului sindical al IMSP „CNAMUP” privind consultarea prealabilă la concedierea salariatului Svetlana Ceban din 15 iulie 2020, în lipsă de cvorum și în lipsa Svetlanei Ceban.

De asemenea, reclamanta a menționat că, deoarece nu i-au fost achitate concediile medicale pentru lunile iulie – septembrie 2018, angajatorul se consideră a fi pus în întârziere de plată și urmează să-i achite penalități de întârziere, în mărime 0,3 la sută din suma neplătită în termen, ceea ce constituie $103835,20$ de lei ($47\,412$ lei / 100% - $474,12$ lei x $0,3\%$ = $142,24$ de lei pentru fiecare zi de întârziere x 730 de zile = $103\,835,20$ de lei).

Reclamanta Svetlana Ceban a solicitat prin cererea de chemare în judecată:

- anularea ordinului IMSP „CNAMUP” nr. 368/5-p din 22 iulie 2020 privind concedierea Svetlanei Ceban în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii și a procesului-verbal al ședinței Comitetului sindical al IMSP „CNAMUP” privind consultarea prealabilă cu privire la concedierea salariatului Svetlana Ceban,

- restabilirea Svetlanei Ceban în funcția de șef al Departamentului monitorizare, evaluare, integrare și statistică medicală,

- încasarea din contul IMSP „CNAMUP” în beneficiul său a sumei de 47412 de lei pentru concediile medicale pentru lunile iulie – septembrie 2018, a penalității în sumă de $103835,20$ de lei, a sumei de 90000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 7 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea depusă de Ceban Svetlana, ca fiind neîntemeiată (f.d. 222, 231-249 vol. I).

La 02 iulie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Ceban Svetlana a declarat apel împotriva hotărârii din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 227, vol. I).

Prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ceban Svetlana și s-a menținut hotărârea din 7 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 48, 49-60, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prin decizia din 9 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de IMSP „CNAMUP” și a fost casată parțial hotărârea din 9 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea în care a fost admisă acțiunea și în această parte s-a emis o nouă hotărâre de respingere a cerințelor Svetlanei Ceban privind anularea ordinului nr. 53-p din 24 ianuarie 2019 privind concedierea Svetlanei Ceban în legătură cu deținerea statutului de pensionar pentru limita de vârstă. Iar, prin încheierea din 3 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul depus împotriva deciziei din 9 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, la 04 februarie 2021, IMSP „CNAMUP” a emis ordinul nr. 42/1p cu privire la personal, prin care a anulat toate ordinele emise ulterior concedierii Svetlanei Ceban, inclusiv ordinul nr. 368/5-p din 22 iulie 2020 privind concedierea Svetlanei Ceban pentru absența fără motive întemeiate de la lucru, a cărei nulitate se solicită în prezenta speță.

Instanța de apel a constatat că, reieșind din decizia din 9 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, devenită irevocabilă prin încheierea din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, Svetlana Ceban a fost concediată în legătură cu deținerea statutului de pensionar pentru limita de vârstă, începând cu 24 ianuarie 2019, iar ordinele emise ulterior acestei date sunt nule. Așa, începând cu 24 ianuarie 2019, Svetlana Ceban nu mai este salariat al IMSP „CNAMUP”.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că, de facto, Svetlana Ceban solicită anularea ordinului de nr. 368/5-p din 22 iulie 2020, care deja a devenit nul prin efectul ordinului nr. 42/1p cu privire la personal și nu produce efecte juridice. Iar, procesul-verbal al ședinței Comitetului sindical fiind un act accesoriu, urmează soarta solicitării de bază, urmând de asemenea a fi respins ca fiind neîntemeiată.

La fel, instanța de apel a conchis că pe cale de consecință, urmează a fi respinsă și cerința de restabilire în funcție, în condițiile în care legalitatea concedierii Svetlanei Ceban a fost verificată în temeiul actului judecătoresc care deține putere de lucru judecat.

Subsecvent, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată și cerința privind încasarea penalităților de întârziere prin neplata concediilor medicale în sumă de 103835,2 lei, în condițiile în care nu a fost constatată existența unei restanțe salariale și nici vinovăția angajatorului.

La fel, instanța de apel a considerat că urmează a fi respinsă ca fiind nejustificată legal și cerința privind repararea prejudiciului moral în mărime de

90000 lei, or, pentru aplicarea acestor norme este necesară constatarea culpei angajatorului de concediere ilegală a reclamantei sau de neachitare la timp a unor plăți, fapt care în prezenta cauză nu s-a constatat.

La 12 octombrie 2022, Svetlana Ceban a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral acțiunea sa (f.d. 63-74 vol. II).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt ale speței, similare celor expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, suplimentar invocând că instanțele inferioare nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei, iar cele faptele constatate nu au suport probator veridic și suficient, fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar în consecință, instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

La fel, Svetlana Ceban a remarcat că prima instanță nu i-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, examinând cauza în lipsa sa, fapt prin ce i-a încălcat dreptul la un proces de judecată echitabil.

Deopotrivă, recurenta a notat că instanțele inferioare nu au examinat și nu s-au expus în privința capătului de cerere cu privire la plata concediilor medicale pentru perioada iulie-septembrie 2018 și încasarea penalităților, calculate pentru neplata concediilor medicale. Or, singurul argument reținut de către instanțele inferioare este faptul că, prin ordinul IMSP „CNAMUP” nr. 42/1-p din 04 februarie 2021 s-au anulat toate ordinele emise în privința Svetlanei Ceban ulterior concedierii din 24 ianuarie 2021, printre care și ordinul nr. 368/5-p din 22 iulie 2020, care constituie obiectul examinării în prezenta cauză civilă. Însă, instanțele inferioare au omis faptul că, IMSP „CNAMUP” urmează să-i achite salariul, concediul și concediul medical pe toată perioada începând cu 08 aprilie 2018 până la 04 ianuarie 2022.

La 13 februarie 2023 și 6 iunie 2023, Ceban Svetlana a depus cereri de recurs suplimentare, în care suplimentar celor menționate anterior, a invocat că reprezentantul IMSP „CNAMUP” care a participat la examinarea apelului nu deținea împuternicirile legale prevăzute de lege. Astfel, procura nr.01-15/613 din 21 aprilie 2022 a fost semnată de către prim-vice directorul IMSP „CNAMUP”, care a fost împuternicită să execute atribuțiile funcționale ale directorului IMSP „CNAMUP”, începând cu 29 martie 2022, cu dreptul primei semnături doar pentru actele financiar-bancare până la numirea conducătorului conform legislației. Respectiv, instanță de apel a admis referința semnată de reprezentantul neîmputernicit spre examinare, lezând drepturile recurente la un proces de judecată echitabil.

Cu referire la ordinul nr.42/1/v din 04 februarie 2021 emis și semnat de către directorul IMSP „CNAMUP”, recurenta a invocat că acesta este un ordin emis ilegal, or directorul IMSP „CNAMUP” nu este în drept și nu este împuternicit să anuleze toate ordinele de restabilire în funcție a recurente, care au fost emise în temeiul hotărârilor de judecată.

A subliniat că IMSP „CNAMUP” a prezentat instanței de judecată tabele de evidență a timpului de muncă a recurente, efectuate de către alte direcții ale

instituției menționate, care nu sunt avizate de către Comitetul sindical al IMSP „CNAMUP”.

Recurenta Svetlana Ceban a reiterat că până în prezent este angajată în serviciu la IMSP „CNAMUP”, prin urmare intimată este obligată să o restabilească în funcția solicitată sau să acorde o altă funcție similară celei deținute anterior și să-i achite salariile pentru perioada 24 ianuarie 2019 până în prezent.

Cu referire la concediile medicale, recurenta a considerat că instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus asupra achitării acestora pentru lunile iulie-septembrie 2018, deși IMSP „CNAMUP” este obligată la achitarea concediilor medicale pentru lunile nominalizate în sumă totală de 103835,2 lei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 31 mai 2022.

La 18 august 2022, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 61 vol. II).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Svetlana Ceban, la 12 octombrie 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 17 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimătei IMSP „CNAMUP” și Comitetului Sindical al IMSP „CNAMUP” copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizele de recepție anexate la materialele dosarului (f.d. 91, 94-95 vol. II).

Prin referința din 25 noiembrie 2022, intimata IMSP „CNAMUP” a solicitat declararea recursului depus de Svetlana Ceban împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Svetlana Ceban nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Svetlana Ceban.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc